

ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ

ἀρχαίας πόλεως, ἀγνώστου τῷ Ἀρχαιολογικῷ κόσμῳ, μέχρι τοῦδε, κειμένης ἐν τῷ δήμῳ Ἀδίας τῆς λακωνικῆς.

ὑπὸ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΕΤΡΙΔΟΥ

Σχολάρχου νῦν ἐν Νησίῳ Μεσσηνίας

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Β'.

§ α'. Πρὸς ἀν. θερινὰς τοῦ «Κάμπου» ἐντὸς βαθείας κοιλάδος τοῦ Ταυγέτου ὑπάρχουσι τέσσαρα χωρία, μῶλις 15—20' λεπτά τῆς ὥρας ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα, κοινῷ δὲ ὀνόματι καλούμενα «Γαῖτσαί», ἀλλὰ καὶ «Γαῖτσα» εἰς ἐνικὸν ἀριθμόν. Ἐν αὐτοῖς ὑπάρχουσι δύο μοναστήρια, ἐξ ὧν τὸ μὲν διαλελυμένον λέγεται «Χελμός», τὸ δὲ «Γκριτζιστί» (gridisti) ὀνόματι ξενικῷ. Ἐν τῷ δευτέρῳ τούτῳ, ἐπ' ἀρχαίῳ Ἑλληνικῷ ἱερῷ κτισθέντι, κειμένῳ δ' ἐπὶ κορυφῆς λόφου ἀπόπτου, διασώζονται λείψανα Κυκλωπείων τειχῶν, ἅπασαν τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου περικλείοντων, πρὸς Ν. δὲ τῆς Μονῆς¹ καὶ Δ. ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς βράχοις λελαξευμένα οἰκίαι τῶν ὁμηρικῶν χρόνων, περιεργόταται καὶ φαίνεται εἰς τὸν προομηρικὸν κόσμον ἀπετέλουν μετὰ τῶν τειχῶν ἀκρόπολιν πόλεως, ἧς καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα ἀπώλετο· ὅτι ὅμως ὑπῆρχε πόλις ἀρχαία, Ἑλληνική, ἐνταῦθα, διασωζομένη καὶ μέχρι τοῦ Β'. Μ. Χ. αἰῶνος ἢ καὶ τοῦ Γ'. ἔχομεν τὰς ἐφεξῆς ἀποδείξεις·

Α'. Πρὸς Ν. τῆς Μονῆς, κάτωθεν τῆς Ἀκροπόλεως πρὸς τὴν κοιλάδα, ἐνθα πιθανῶς ἐξετείνετο ἡ πόλις, ὅπουδῆποτε καὶ ἂν σκάψῃ τις, ἀνευρίσκει ἐρείπια ἀρχαίων οἰκοδομῶν διαφόρων.

Β'. Ἡ ἀνακάλυψις ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐπιγραφῶν, τὸ πρῶτον ἤδη παρ' ἐμοῦ ἀνακαλυφθεισῶν καὶ δημοσιευομένων ἐνταῦθα.

Γ'. Αὐτὸ τὸ ὄνομα «Gridisti», ὅπερ ξενικὸν ὄν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς μεταφράζεται «στὸ Ἑλληνικόν», συνήθης παρὰ τοῖς νῦν Ἑλλήσιν, ὡς γνωστόν, ὀνομασία, ἀποκαλοῦσιν οὕτω τὰς θέσεις, ἐν αἷς ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ ἐρείπια διατηροῦνται, οὕτω π. χ. οἱ Θουριάται ἐν Μεσσηνίᾳ ἀποκαλοῦσι τὰ ἀρχαῖα ἐρείπια τῆς παλαιᾶς Θουρίας «στὰ Ἑλληνικά», οὕτως ἐν Τριφυλίᾳ οἱ Κυπαρισσεῖς τὰ τῆς ἀρχαίας πόλεως «Μοραίας»²

1) Ἡς ὀπισθεν βάραθρον μέγα, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποίου διέρχεται ὁ χειμάρρος «Ἀδουρος» καλούμενος. Τὸ ὄνομα τοῦτο, ἐὰν ἀρχαῖον ᾖ, δυσκόλως δύναται τις ἀποφανθῆναι.

2) Ἡ ἀρχαία πόλις «Μοραία», περὶ ἧς ὁ κ. Σάθας γράφει τσαῦτα ἐν «Monumenta» κλ. ἀνεκαλύφθη παρ' ἐμοῦ, διατελοῦντος ἐν Κυπαρισσίᾳ Σχολάρχου, πρὸ τινων ἐτῶν. Περὶ αὐτῆς, ὡς καὶ περὶ τοῦ ὀνόμα-

«στὸ Ἑλληνικόν» κλ. κλ.

Αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐνταῦθα ἐπιγραφαὶ εἰσιν αἰδε·

Α'.

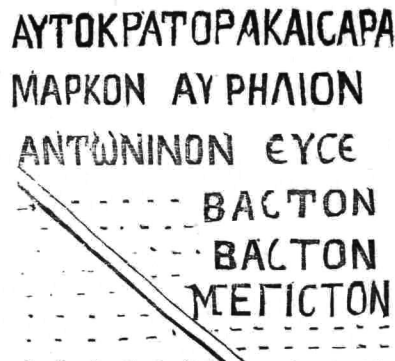
ΙΕΔΙ Ἀρεως

Ἀπέλλωνι ἀντὶ Ἀπόλλωνι ἱσως.

τὰ λοιπὰ ἐξηλειμμένα τὰ γράμματα.

Ὁ λίθος, ἐν ᾧ ἡ ἐπιγραφή αὕτη, εὑρίσκεται νῦν τεθειμένος εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ ναοῦ «Εὐαγγελιστρίας» τοῦ χωρίου «Νερίντα»³. Ἐπειδὴ δὲ συχνότατα πατεῖται ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαζομένων, βεβαία ἐπικεῖται ἡ καταστροφὴ τῶν ὑπολειπομένων γραμμάτων, ἂν δὲν εἰσακουσθῶσιν αἱ παρατηρήσεις μου⁴. Ἔστι δ' ὁ λίθος οὗτος τὸ μὲν μῆκος 0,75· τὸ δὲ πλάτ. 0,40, καὶ τὸ πάχ. 0,14· μετηνέχθη δ' ἐνταῦθα ἐξ ἄλλου μέρους, καὶ ἐνετοιχίσθη εἰκαίως διὰ τὴν ἀμάθειαν τῶν τεκτόνων. Οὐκ ἔστι δ' ἀμφιβολία ὅτι ἐκ τοῦ «gridisti» ἐγένετο ἡ μεταφορὰ εἰς ἐποχὴν ἄγνωστον, ὡς καὶ ὁ τῆς ἐπομένης ἐπιγραφῆς.

Β.

Αὐτοκράτορα Καίσαρα

Μάρκον Αὐρήλιον, Ἀν-

τωνίνον, εὐσεβῆ, σεβαστόν,

... βαστόν

Μέγιστον.

τος «Μορέως» ἐξ αὐτῆς προελθόντος, ἐκτεταμένην πραγματείαν ἀπεστείλαμεν εἰς τὸν ἐν Κ]πόλει Ἑλλήν. Φιλολογικὸν Σύλλογον, ἀναγνωσθεῖσαν εἰς δύο αὐτοῦ συνεδριάσεις καὶ ἐπιδοκιμασθεῖσαν, ἔγραψα δὲ καὶ ἐν τῷ «Παρνασσῷ», «Παλιγγενεσίᾳ» καὶ «Ἑθνικῇ Γνώμῃ».

3) Τὸ ὄνομα ἔστιν Ἀλβανικὸν καὶ σημαίνει «Εἰρήνην»· ὄνομα τοιοῦτου χωρίου εὑρίσκεται καὶ ἐν Ἡπείρῳ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀργυροκάστρου κατὰ τὸ διαμέρισμα, τὸ καλούμενον «Λούντζι» καὶ «Λουντζουρία» ἀπέναντι τῆς πόλεως Ἀργυροκάστρου (Ἀργυρίνης ἐπὶ Βυζαντινῶν).

4) Ἀτυχῶς δὲν εἰσηκούσθησαν, διότι τὸ δεύτερον ἐπισκεφθεὶς τὸ χωρίον τοῦτο καὶ τὴν ἐπιγραφὴν μετὰ τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Λατινικῶν γραμμάτων (litteraturae) ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Κοπεγχάγης κ. Κ. Κίγγ, εὗρον αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν κείμενον. Σημειωτέον δ' ἐνταῦθα ὅτι ὁ σοφὸς οὗτος ἀνὴρ ἀνεγνώρισεν τὰς ἀνακαλύψεις μου ταύτας καὶ ὑπεσχέθη νὰ γνωστοποιήσῃ αὐτὰς εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον διὰ τῶν φιλογλ. περιοδικῶν τῆς Δανίας.